

אור עליון

לעילוי נשמת הצדקת שרה ברכה בת שרה בן פורת ז"ל

לעילוי נשמת נפתלי בן שמעה ברזילי, שמואל משה בן אסתר טוטיאן, משה בן שרה בן-פורת, ת.ג.צ.ב.ה.

55 גיליון מס' | שנה חמישית | סיון תשע"ד

www.yahadoot.net • mhbp52@etrog.net.il • 054-848 6661

הוכחה לוגית שתורה שבעל פה ניתנה משמיים

"כאשר צויתך?" בתורה שבעל פה! וכך כתב רש"י שם: "כאשר צויתך. לימד שנתפרשה לו מצוות שחיטה בעל פה, דהי"ן ציהו בכתב?". (ומקורו בחולין כח).

ג. התורה שבכתב אינה מנוקדת

התורה שבכתב אינה מנוקדת. כך נכתבים ספרי התורה מאז ומעולם ועד עצם היום הזה. צורת הקריאה הנכונה עוברת מדור לדור בתורה שבעל-פה. והנה, קיימות אפשרויות רבות לקריאת פסוקים שאינם מנוקדים, ולמרבה הפלא, הגיעו היהודים לאחר אלפיים שנות גלות מכל קצוות תבל, וכולם קוראים את הפסוקים באותו ניקוד. אם נאמר שניתנה רק תורה שבכתב, מהי"ן בכלל הם ידעו את הניקוד הנכון של הפסוקים?? עוד הוכחה בידינו, שיחד עם תורה שבכתב ניתנה תורה שבעל פה.

להמחשת הדבר נביא דוגמא אחת מיני רבות: בחומש שמות (כג, יט) נכתב: "לא תבשל גדי בחלב אמו", פסוק זה הוא המקור לאיסור בשר וחלב. מאידך, בחומש ויקרא (ג, יז) נאמר "כל חלב וכל דם לא תאכלו", מכאן אנו למדים על האיסור המוחלט לאכול חלב (גם ללא תערובת עם בשר). לפנינו אותה מילה בדיק - "חלב", הנהגת בצורה שונה. אולי ננקד את הפסוקים בצורה הפוכה, את הפסוק בשמות ננקד בצירי - "לא תבשל גדי בחלב אמו", ונלמד מפסוק זה שאסור לבשל בשר עם חלב. ואילו את הפסוק בויקרא ננקד בקמץ, ומפסוק זה נלמד שאסור לאכול מאכלי חלב כלל ועיקר??...

ד. סתירות רבות בתורה שבכתב

דבר נוסף המעיד על מציאותה של תורה שבעל-פה הוא: ישנם פסוקים הנראים כסותרים זה את זה, המחייבים פירוש בעל פה, כדי להבין את כוונתם. לדוגמא: פסוק אחד אומר "שבעת ימים מצות תאכלו", (שמות יב, טו). ופסוק אחר אומר: "ששת ימים תאכל מצות", (דברים י, טו). והדוגמאות הן רבות. ברור הדבר, שאין "סתירות" בתורה, הרי כל מי שלומד את התורה רואה את עוצמתה וחכמתה: הדקדוק בכל פסוק, מילה או אות. "אין אות מיותרת בתורה". האם דבר כזה פשוט, שכל מחבר ספר בן זמנינו נוהר ממנו, יהיה קיים בתורה? מוכרחים אנו לומר, שהסתירות הן דווקא! כדי ללמדנו דקויות ופרטי דינים, כפי שחז"ל מרבים לדרוש את ה"סתירות" לכאורה שבין הפסוקים.

שהועתקו מן התורה? כיצד הם הגיעו למסקנה זו, שאין לה אפילו רמז קלוש בכתוב??

4. מצוות ברית מילה, אשר עונש כרת בצידה, נכתבה כך בתורה: "ונמלתם את בשר עורלתכם", (בראשית יז, יא). ללא תורה שבעל-פה לא היינו יודעים כיצד מבצעים מצווה זו, ובוודאי שלא הייתה הסכמה ואחדות דעים בקיום המצווה. שכן אין אפילו רמז קל להבין איזה בשר בדיוק יש למוול...

5. נצטוונו לקחת "פרי עץ הדר" בחג הסוכות. מתכנסים יהודים בבית-הכנסת בחג הסוכות. לכאורה, כל אחד היה אמור להביא פרי הדר כלשהו בידו: אחד יביא תפוז, חברו קלמנטינה,

ובידי האחרים אשכוליות, לימונים, וכדומה. ולא היא, אין שום הבדל בין העדות מסוף העולם ועד סופו, כולם לוקחים רק אתרוג!! איך קורה שאף אחד לא מביא לימון, שהוא כל כך דומה לאתרוג??

ב. בתורה שבכתב נכתב מפורש שישונה תורה שבעל פה

כשנתבונן בתורה שבכתב, נראה שהתורה מודיעה לנו במספר מקומות על קיומה של תורה שבעל פה. מקוצר מקום נביא מקור אחד בלבד: "וּזְבַחְתָּ מִקְרָב וּמִצֵּאנָה, אֲשֶׁר נָתַן ה' לָךְ, כְּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ". (דברים יב, כא). שימו לב! ה"שחיטה היהודית" המפורסמת נכתבה בלשון לא ברורה לחלוטין: "וזבחת". הרי אפשר ליבוח בסכין, ואפשר גם בנחירה, או בצורה אחרת. כמו כן, אפשר ליבוח דרך העורף, הצוואר, ובעוד מקומות בגוף הבהמה. הכתוב מרגיש שהמצווה אינה ברורה כלל וכלל, ולכן ישנה תוספת - "כאשר צויתך". אנו גוללים את ספר התורה מראשו לסופו, ואין אפילו פסוק אחד שמדבר כיצד שוחטים. אז איפה

בעונש מיתה החמור אם יופר האיסור, בלא להודיע בדיוק מה נאסר? מכאן מוכח, כי יחד עם הפסוק, נמסר למשה בעל-פה מפי ה' - פירוט הפעולות הנכללות במושג זה של "מלאכה".

מסופר בתורה (במדבר טו, טו) שבנ"י מצאו במדבר "איש מקושש עצים ביום השבת", כלומר, מעמר זרדים תלושים לערימה אחת. הם הושיבוהו בבית הסוהר, "כי לא פורש להם מה יעשה לו". כלומר, לא ידעו באיזה עונש לעונשו. נשאלת השאלה, מנין היה להם ש"מקושש" זה "מלאכה" שנאסרה בשבת? מדוע נזקקו הם רק לברר את עונשו, ולא האם פעולתו בכלל נכללת בגדר "מלאכה" האסורה בשבת?

בשנה שעברה, בימים ההם בזמן הזה, בגיליון סיוון תשע"ג, הוכחנו בצורה לוגית כי "תורה משמיים". לצערנו, ישנם אנשים, אשר למרות שהם מאמינים באמונה שלימה שהתנ"ך אכן נמסר מאת ה', הם סבורים, כי התורה שבעל פה לא הגיעה מאת האלוקים ח"ו. לדידם, דברי חז"ל ורבותינו הקדושים בתלמוד ובספרי ההלכה, הינם פרי הגיונם של מחברי הספרים עצמם. משך, מוכינים המה לקבל את הוראות האלוקים המופיעות בתנ"ך, אך מסרבים המה להיענות ל"תכתבי" התלמוד וההלכה, בטענה המזלזלת: 'וכי מי הם שיקבעו לי את החיים?!... ישנו פיתוי גדול להאמין לתזה הזו, שכן בניגוד לתורה שבכתב, התורה שבעל פה מגבילה ומחייבת ביותר בפרטים הקטנים של החיים, יש לה השפעה חזקה ביותר על חיי היום-יום, והיא מחייבת את ריסון התאוות.

במאמר הקצר שלפניכם אנו רוצים להוכיח מתוך התורה שבכתב עצמה, כי יחד עם תורה שבכתב, ובצמוד אליה, נמסרה למשה רבינו גם התורה שבעל פה, על פרטיה ודקדוקיה הרבים. כמו שאמרו חז"ל (תלמוד ירושלמי פאה ב, ד): "מקרא, משנה, תלמוד ואגדה, אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו, כבר אמר [ה'] למשה בסניג".

א. תורה שבכתב אינה מוכתב ללא תורה שבעל פה

כל בר דעת יודע, שלא ניתן לכתוב בספר החוקים הוראות בלתי ברורות, וק"ו שלא ניתן להצמיד עונשים לעובר עליהם. והנה, בהתבוננות בתורה שבכתב, נמצא מצוות ואיסורים רבים, אשר בהעדר פירושה בתורה שבעל פה, לא יתכן בשום פנים ואופן להבינם. ויתירה מזו, בצידיים של כתובים אלו נכתבו עונשים כבדים ביותר, כעונשי מיתה וכדומה. כיצד יתכן שנותן התורה עשה זאת?! זו אחת ההוכחות, שיחד עם התורה שבכתב - ניתנה למשה רבינו התורה שבע"פ, המפורטת ומבארת בדיוק נמרץ את המצוות והאיסורים.

לפניכם מספר דוגמאות:

1. התורה שבכתב צויתה: "שִׁשְׁתַּת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְהִי לָכֶם קִדְשׁ, שֶׁבֶת שְׁבִתוֹן לָהּ, כָּל הַעֲשֵׂה בּוֹ מְלֶאכֶה יָמוּת". (שמות לה, ב). לפי הנאמר בפסוק לבוד, איך נדע איזו פעולה מוגדרת כ"מלאכה"? כיצד נוכל לקיים איסור זה, בזמן שכלל לא ברור מה נאסר? והאם זה הוגן והגיוני לענוש

שאל את הרב

מאת העורך הרב מנשה בן פורת שליט"א

שאלות ותשובות מתוך "שאל את הרב" באתר "הדעות נט" ובאתר "הידברות"

שאלה: כמה גרם חלה אני חייבת לאכול בסעודות שבת? זה מאד חשוב לי עקב דיאטה.

תשובה: מינימום 50 גרם חלה, ועדיף לאכול 54 גרם. (שו"ת יביע אומר, ח"ה סי' כב אר"ב; הליכות ח"ג עמ' פז. וע"ע שו"ע סימן רצא ס"א, ומ"ב שם סק"ב).

שאלה: מה הכוונה של האמירה "מאכלי שבת אינם מזיקים"? האם הכוונה שגם אם זה לא בריא, זה לא יזיק? האם הכוונה שזה לא משמין?

תשובה: בספרי ההלכה אנו רואים שאמירה זו אינה נכונה, אלא יתכן בהחלט שמאכלי השבת יזיקו לבריאות האדם. כמו כן מבואר, שמאכלי השבת משמנים המה כמו שאר סעודות יום חול. (עי' שו"ע רפח, ב-ג. ושו"ע הגר"ז רפ"ז. ושו"ת אור לציון ח"ב כא, ג.) ולכן, אסור לאדם לאכול בשבת מאכלים המזיקים לו לבריאות. וכן אם הרופא פקד עליו, שלמען בריאותו עליו לעשות דיאטה, חובה עליו לנהוג כך גם בשבת. המקור לאימרה הזו מצויה בספרי החסידים (בני יששכר מאמרי השבתות, ג, יא, ועוד). יתכן, והם מדברים במי שאוכל בשבת לשם שמיים בלבד, ללא שום כוונה עצמית, וזה לא שייך לאנשים רגילים כמונו.

שאלה: האם מותר לאכול בשבת רק כביצה לחם, שתייה מכל הסוגים, ויין לקידוש? וזה אך ורק מפני חשש השמנה, כי האכילה בשבת גורמת לי להשמנה רצינית.

מותר לנהוג כך, בין שהדיאטה נעשית לשם בריאות, ובין אם היא נעשית לשם יופי. כיוון שהחובב להרבות באכילה בשבת הוא כדי להסב "עונג שבת", ואילו

במקרה שלפנינו, האכילה גורמת דווקא לצער, מחמת הדאגה הרבה מפני השמנה, ולכן ניתן להסתפק באכילה מועטת. וכן מצינו בספרי הפוסקים, שכל שהאכילה גורמת "צער" לאדם, מותר לו להימנע מאכילה, ולא רק במקום שהאכילה "מזיקה" לבריאות. (עי' במקורות לתשובה הקודמת, ובמגיד משנה, שבת, ל ט. ובשו"ת יחוה דעת ד, כד).

שאלה: מצאתי תכשיט זהב בשבת, היה מותר לי להרים ולקחת אותו? ומה הדין אם מצאתי סכום כסף גדול?

אסור להרים מציאה שהיא מוקצה בשבת. וכן אסור להרים מציאה אפילו שאינה מוקצה, במקום שאין עירוב. (שו"ע רסו, יג. ומ"ב שם סק"ח). אבל מותר להרים תכשיט זהב בשבת, בין אם עליך להכריז ולהשיב את האבידה לבעליה, ובין אם מותר לך ליטול את התכשיט לעצמך, כגון: כשאינן סימן בתכשיט, או שרוב העוברים ושבים שם ברחוב הם גויים. (ואם אין "עירוב" באותו מקום, עלייך לענווד את התכשיט עלייך). (פסקי תשובות שם אות ז, ו"כ בחזו"ע שבת כ"ו, עמ' כב ד"ה ולענין, שומרת לזכות מן ההפקר בשבת).

שאלה: כדאי לחזור בתשובה מהר או צעד צעד?

תשובה: צעד צעד. לאט אבל בטוח. גם בני ישראל לא יצאו ביום אחד ממ"ט שערי טומאה ונכנסו מיד למ"ט שערי קדושה, זה לקח להם 49 ימים מאז שיצאו ממצרים עד שקיבלו את התורה, בכל יום יצאו משער אחד של הטומאה ונכנסו לשער אחד של הקדושה. כך גם בעלי תשובה, עליהם לעלות בסולם הקדושה שלב אחר שלב. (מגן רבינו עובדיה יוסף הפ"מ בדרשת שבת הגדול לפני שנים רבות). אמנם, האדם צריך להיות כנה עם עצמו, שאם הוא כבר מוכן לעלות לשלב הבא של התשובה, שלא ידחה זאת מחמת עצלות, ומציאת תירוץ שהוא חוזר לאט לאט.

שאלה: האם מותר לשים בשבת פיתה עטופה בניילון על הפלטה, או שזה אסור משום 'הטמנה'?

תשובה: אם שמים את הפיתה בשקית בכדי לשמור על ניקיון הפיתה, או ניקיון הפלטה - מותר. אבל אם זה נעשה בכדי לשמור על חום הפיתה - אסור. (פסקי

תשובות, רנח, ד).

שאלה: אני בצבא ולא טוב לי בכלל, אני בהתלבטות אם לצאת מהצבא...

תשובה: לפי ההלכה אסור לבת ישראל לשרת בצבא, וגדולי ישראל פסקו שחומרת העבירה היא בבחינת "יהרג ואל יעבור". ולכן יפה שעה אחת קודם שתצאי מהצבא.

שאלה: ברצוני לדעת, מהי דעתו של מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, האם משערים במשקל או בנפח?

תשובה: לגבי רוב ככל המאכלים אנו משערים במשקל, הן לגבי ברכות (מברכים ברכה אחרונה לאחר אכילת 27 גרם), והן לגבי חולה שיש בו סכנה האוכל ביום הכיפורים (עליו לאכול פרוסת לחם במשקל 30 גרם, להפסיק 10 דקות, ושוב לאכול 30 גרם), וכן לגבי שאר ההלכות.

במה דברים אמורים, בדברים שמידת המשקל והנפח כמעט שווים. כגון: פרוסת לחם, פירות וירקות, מצה רכה שנוהגים הספרדים לאכול, וכדומה. אבל בדברים קלים, כגון: מצה קשה, קרקרים, בייסקוויטים, שלוה, במבה, פופ-קורן, וכדומה, בהם מידת הנפח גדולה בהרבה ממידת המשקל - עלינו ללכת לפי הנפח. וחשוב לדעת דבר זה, כי אם נלך בזה לפי המשקל אנו באים לידי הפסד ברכות ואיסורים חמורים. כגון: חולה האוכל קרקרים ביום הכיפורים, אין לו לאכול יותר מ-14 גרם בבת אחת. והאוכל בחג הסוכות 26 גרם קרקרים, חייב לאוכלם בסוכה, כי במידת נפח יש בה 55 סמ"ק. ואם לא עושה כן, הרי זה מבטל מצוות עשה מן התורה.

ונכתוב מקצת דברים שמברכים עליהם ברכה אחרונה בפחות מ-27 גרם, מאחר ומשקל זה שווה ל-27 סמ"ק: האוכל 5 גרם פופ-קורן. האוכל 10 גרם שלוה, פריכיות אורז, במבה. האוכל 14 גרם קרקרים. האוכל 20 גרם מצה קשה או בייסקוויטים. (חזון עובדיה סוכות עמ' ק"ג ד"ה ומש"כ. שו"ת ברכת יהודה ח"ה סי' מא. וע"ע שו"ת אור לציון, מבוא לח"ג ענף ב. ובענין יצחק ח"ב עמ' תרב. ובתשובה הארכתי בזה).

חדש! פרויקט ענק "עונג שבת"

קוראים יקרים! בוודאי שמתם לב, בעת שיחה עם אנשים דתיים, שכאשר דיברו הם על יום השבת, הם פשוט קרנו מאושר, ושידורו הנאה ונגעוועים, תוך שהם מגדירים יום זה כיום של שמחה ועונג. אתם אולי תמהים, הרי לא כל דבר שמוותר לעשותו בחול מותר בשבת, אז רגע, השבת היא מגבילה או מענגת? אין מילים שיכולות לתאר במדויק את ההרגשה של השומר שבת כהלכתה, "טעמו וראו כי טוב ה'", כדאי לבוא ולחוות שבת אמיתית, כדי לחוש בטעמה המתוק של השבת.

"אור עליון" בשיתוף ארגון "ברכת השבת" יוצא בפרויקט ענק "עונג השבת" - שידוך אקישור בין משפחות המעוניינות לצפות ולחוש באווירה הקסומה של ציבור שומרי השבת, לבין משפחות שומרות שבת, המוכנות לפתוח את ביתם, ולארח משפחות שעדיין לא זכו לשמור שבת, או מוסדות המארחים משפחות בשבת, כמו ישיבת מחנה ישראל בירושלים, או בתי חב"ד ברחבי הארץ.

משפחות המעוניינות להתארח בשבת, וכן משפחות המעוניינות לארח בשבת, צלצלו: 054-8413979 (רינה)

מכתבים שהתקבלו במערכת ממשפחות חילוניות שזכו להתארח בשבת

לכבוד פרויקט "עונג שבת" שע"י ארגון "אור עליון"

תודה רבה על האירוח בשבת בישיבת "מחנה ישראל בירושלים". נהנינו מהאווירה ומהיחס המיוחד מצד כל הסובבים אותנו. ספגנו שבת מיוחדת במינה, וחשנו קירבה אל המארחים אותנו. בנוסף על כך - אנחנו רוצים להודות לאורן שקיבל אותנו בפנים מאירות, ולאמיר והחברים שהקרינו עלינו משמחת החיים שלהם. שאלוקים ייתן לכם כוח ואריכות ימים, לקרב כל יהודי חילוני אל הדת, ולהמשיך בעבודת הקודש הזאת. מודים לכם מקרב לב, משפחת ס. יבנה

ברצוננו להודות לכם מקרב לב, על שבת נפלאה וקסומה. נהנינו מאוד מאוד מהיחס החם והלבבי של המארחים, בת ישראל אמיתית, אכפתיות, דאגה לזולת ועל כך שבכל רגע הרגשנו בבית. אנו מברכים אתכם שכשם שאתם שימחתם אותנו כך השם הטוב ישמח אתכם וימלא כל משאלות לבכם לטובה ולברכה, מכל מילי דמיטב. תודה רבה רבה רבה!"

רב מכר

מומלץ ביותר

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הספר "עונג לשולחן שבת"

הספר גדוש ומלא בעובדות, הנהגות, מעשיות מאלפים וסיפורים מרתקים, על גדולי ישראל, מוסדרים על פי פרשיות השבוע. הספר מושקע ומיוחד ביופיו, עם תמונות רבות של הרבנים, למעלה מ-600 עמודי כרומו משובחים, ומעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל שליט"א.

הספר זכה לתגובות נלהבות ביותר מקהל הקוראים:

- * "ספר חובה בכל בית יהודי, חינוכי ביותר". (הרב אהרן זכאי שליט"א).
- * "הייתי מרותקת לספר, עד השעות הקטנות של הלילה". (הילה).
- * "מרום שנהגתי מוהספר, קניתי בגד חדש, ובברכת "שהחיינו" על הבגד פטרתי את הספר". (שמואל, רמת גן).

~ הביאו ברכה אל בתיכם ~
צלצלו: 054-8413979

הנער הבעייתי הוכתר ל"חתן ההלכה העולמי"

הרב רז חזן בן ה-27 עבר מסלול חיים בעייתי ביותר בילדותו ובנעורו, בגיל 19 הוא החליט לחזור למקורות, מאותו הרגע חייו השתנו מקצה לקצה: הוא התחזק בתורה, החל ללמוד בישיבת "מחנה ישראל" בירושלים, ורגע השיא הגיע כאשר הרב חזן הוכתר ל"חתן ההלכה העולמי", וגבר על אלפי מתמודדים. הרב חזן מגולל ל"אור עליון" את סיפורו המעורר השראה.

מאחר שישנם רק שלושה פרסים בלבד. (בגלגול הקודם שלי, בהיותי חילוני, בחיים זה לא היה קורה. המושגים שלנו היו הפוכים לגמרי: מי שמוותר הוא פרייאר, 'כל דאלים גבר' וכדומה). תראה! דווקא בגלל שוויתרתי - הרווחתי. בתחילת הגמר הודיעו ברדיו, שישנם ארבעה מתמודדים ושלושה פרסים. אנשים תרמו כל כך הרבה כסף, עד שנאסף סכום כסף גדול יותר למקום הרביעי מאשר הפרס המיועד למקום הראשון. מאחר שלא יתכן שכך יקרה, לכן הגדילו את הפרס הראשון מעשרת אלפים שקל לחמש עשרה אלף שקל. ואני שזכיתי במקום הראשון, הרווחתי פרס גדול יותר בזכות הוויתור..."

"כל הגוף שלי רעד, איך הגעתי למקום הזה?"

לאחר ההכרזה על הניצחון הגדול של הרב חזן, עשרות חברים מ"לדי שגיאי ויעקב", שהגיעו למעמד המרגש, פרצו בשאגות שמחה, וריקודים ספונטניים, והניפו את המנצח על כתפיהם. אחיו של המנצח ביקש את המיקרופון, ותיאר בשידור חי את מסלול חייו של הרב חזן, עם מסר ברור - כל אחד יכול להשתנות ולהצליח בחיים.

הרב חזן מספר דברים מרגשים ומיסטיים שהתרחשו במהלך התחרות ולאחריה: "באחד מימי אולול, ביום ההילולה של ה"חפץ חיים", (מחבר הספר "משנה ברורה" עליו נכתבו), הדלקתי נר לכבוד הצדיק, ועשיתי גורל בספר תהילים לגבי התחרות. נפתח לי פרק פ"ו בתהילים "לבני קורח ממור". חשבתי לעצמי: 'מה זה קשור אלי?'. ואז אני רואה את פסוק ב': "אֲהַב ה' שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁכָּנֹת יַעֲקֹב". וידועה דרשת הגמרא (בבבב) יותר מבתי כנסיות ומבתי מדרשות". דבר נוסף, ביום בו התקיים מעמד הגמר, התפללתי בדמעות להקב"ה, וזעקתי לעברו: "מאיפה הוצאת אותי?!", איך הגעתי למקום הזה?!" כל הגוף שלי רעד, והרגשתי עד כמה האמונה בדרך וההתחזקות יכולים להוציא את האדם מהמקומות החשוכים ביותר. לאחר הזכייה, הרב אילן מ"לדי שגיאי ויעקב" הזמין אותי לקבל פרס אישי, זה היה ביום של המימונה, במעמד רבנים נכבדים, ובראשם כבוד הראשון לציון, הרה"ג שלמה משה עמאר שליט"א. אמרתי להם בערב הזה: 'תעירו אותי! אני מרגיש כמו בחלום. לפני שבע שנים ישבתי כאן בקהל הזה, לא ידעתי להניח תפילין, לא מכיר תפילות, והיום... אני דורש לצידם של רבנים גאונים'.

סיפורו המרגש והמעורר של הרב רז הכה הדים באשדוד החרדית והחילונית כאחד. כתבה נרגשת הופיעה בעיתון החילוני "המגזין" היר"ל באשדוד והסביבה. (את פתיח הכתבה הבאנו בתחילת הדברים). מוריו של הרב רז באותם הימים, הביעו באוזני אביו את התפעלותם. ולסיום הרב רז מפציר בנו לחדד את המסר: "אני מבקש! שתדגיש את ההבדל שבין החינוך החילוני לחינוך החרדי: בבית הספר החילוני ישנה הרבה צביעות. לדוגמה, בבית הספר החילוני אומרים שאסור לקלל, אבל הביולי של כל הילדים והמורים זה במגרשי הכדורגל, והרי אין משחק בלי קללות. לא אהבתי את בית הספר, הלימודים והמונח, כי הכל זו צביעות. לעומת זאת, העולם החרדי קנה אותי, כי יש כאן אמת. הסתובבתי ברחוב החרדי, וראיתי מודעת "השבת אבידה" של מוצף וכל מיני דברים, הייתי בהלם. התאהבתי בלימוד תורה, זה הסב לי הנאה ושמחה שאי אפשר לתאר, כי זה משהו אמיתי ונצח. אני מציע לכולם "טעמו וראו כי טוב ה'..."

שאני בא לשיבה במטרה להיות... תלמיד חכם". היום הרב רז יכול לרשום 'וי' גדול, ליד משימתו שהוכתרה בהצלחה. "אין דבר העומד בפני הרצון". הרה"ג אהרון בן פורת שליט"א, משגיחה הרוחני של ישיבת "מחנה ישראל", מציין: "כבר בשלבי הראשונים - ההתאקלמות שלו הייתה נדירה, הוא ישב ולמד מסביב לשעון, היה רעב וצמא ללמוד עוד ועוד. עם בואו לשיבה ידענו שהוא יגיע רחוק, למרות תנאי הפתיחה הפחות טובים שלו לעומת בחורים אחרים".

בגיל 21 הרב חזן התחתן עם בחורה ממשפחה דתית

רז חזן (במרכז התמונה) בימי הראשונים במרכז לצעירים "ילדי שגיאי ויעקב"

מבני ברק, רעייתו עובדת כגוננת, ובכך מאפשרת לו ללמוד תורה בכולל. "אנחנו אומנם חיים בנימימום, בצמצום, אבל חיים בשמחה ובאופור", אומר הרב חזן. לזוג ילד בן שלוש וחצי. לפני שנתיים, החליט רז לגשת לתחרות היוקרת והקשה "חידון ההלכה העולמי", המשודרת מידי שבוע בתחנת הרדיו "קול ברמה". השאלות בתחרות הארוכה נסובו סביב הלכות ברכות, הנחשבות להלכות קשות ומסובכות. על המשתתפים להיות בקיאים במאות סעיפים ותתי סעיפים של הספר הידוע "משנה ברורה" בעל פה, כולל המחלוקות שבכל פרט, שמות החולקים, ופסק ההלכה. עם ציון הסעיף או התת סעיף שבו נכתבה ההלכה. כל זה במסגרת השבת תשובה הלכה למעשה, לשאלה מסובכת המוצגת בפני המתמודדים. מדובר בתחרות יוקרתית, אליה ניגשו בתחילת הדרך אלפי מתמודדים, ולאחר כמה סינונים, רק 21 אברכים בלבד זכו לעלות לתחרות בשידור חי, כשהרב חזן נמנה עמיהם. במשך 5 שעות התקיימה התחרות המתאגרת בשידור חי ב"קול ברמה". התוכנית שודרה אף באינטרנט, וזכתה לחשיפה ברחבי העולם. 21 המתמודדים השיבו על שאלות מורכבות, כאשר

הרב חזן שוב במרכז לצעירים עם מרן הגאון הרב שלמה משה עמר שליט"א

בכל תוכנית נשרו שני מועמדים, ולשלב חצי הגמר העפילו שבעה מתמודדים. בשלב זה, התרחשה דרמה לא קטנה, כפי שמספר לנו הרב חזן: "בשלב חצי הגמר אמורים להיבחר שלושה מתמודדים בלבד. והנה, אני נבחרתי, אבל היו עוד שלושה מתמודדים, שכאשר הגיעה שעת סיום התוכנית היה ביניהם תיקו. האחראים על התוכנית לא ידעו מה לעשות. ואז פנה אלי השרדן אבי מימין בשאלה, אם אני מוכן שיתמודדו בשלב הגמר ארבעה מתמודדים? הסכמתי, למרות שהיה בכך סיכוי שאפסיד את הפרס הכספי,

"כל נער שנשאב למחוזות שליילים, ושוקע במחשבות שמא עתידו יהיה רע ומר, חייב לקרוא את הכתבה הזו, ולהבין עד כמה ניתן לצאת ממקומות חשוכים, ולהגיע לפסגות הכי גבוהות. אני תמיד אוהב סיפורי סינדרלה, כאלה שהגיעו משום מקום, וכנגד כל הסיכויים כבשו פסגות וניפצו שיאים חדשים. כל פעם זה מרגש מחדש לפגוש פנים אל פנים סיפור שכזה, לבחון את המבטים, לקלוט את הניואנסים הקטנים שנתנו את הכוחות לדמות, להפוך את התמונה מקצה לקצה. ביום ראשון בבוקר זכיתי לשבת שעה ארוכה מול הרב רז חזן, ובסיום הראיון, באקט לא שגרתי בעליל, ניגשתי לחבק אותו. אולי זה יישמע מעט "דביק", אבל גם הרגשתי לחלופית בעיניים. רז חזן הוא לא סתם סיפור סינדרלה. מדובר בחבור שעבר מסלול חיים מורכב, בעייתי ולא שגרתי, ובמקום לבחור לעלות על המסלול הבטוח, לעולם עמוס בבעיות עם עתיד רע ומר, הוא החליט לעשות טוויסט בעלילה ולדהור לכיוון אחר, הכל בצניעות, בענווה ובראייה מפקחת". (שי מלול בעיתון "המגזין").

נזקק לרצון בטרם סיים בית ספר יסודי

רז נולד וגדל באשדוד, הוא גדל בבית חילוני, ולמרות שהסבא שלו היה צדיק גדול, (הרב יצחק חזן, מחבר שו"ת יחוה דעת), הדת הייתה רחוקה מאוד מהם. "קידוש עם טלוויזיה דלוקה בשבת". כבר בשנותיו הראשונות בבית הספר, היה הוא מגיע לבית הספר יום כן ויום לא, גם כשכבר הגיע לכיתה, זה לא היה על מנת ללמוד, אלא כדי לעשות בעיות. פעמיים הוא נשאר כיתה, התגלגל מבית ספר אחד לשני, ובכולם היה אחד התלמידים הבעייתיים ביותר, אשר בקושי ביקר בין כותלי בית הספר. עוד בטרם סיים את לימודיו בבית הספר היסודי נזרק הוא אל הרחוב...

באותם ימים היה רז טרוד בעיקר בעולם הכדורגל, ושיחק לצידם של שי רביבו ומאסי דגו, בקבוצת נערים א' של אשדוד. הוא נחשב לכישרון גדול, אך לא הצליח לפתח קריירה של שחקן מקצועי, כמו יתר חבריו הנ"ל, כל זאת עקב ההתנהלות הבעייתית שלו, והבחירה ללכת למסיבות ולבילויים מיותרים עם החברים. גם על השירות הצבאי דיגל רז, הצבא פשוט הבין שצדאי לו ויותר עליו.

הוא חלם לעבוד ולחסוך כסף כדי לפתוח עסק, אלא שבגיל 19 עבר הוא תאונת דרכים, בזמן שהיה שליח פיצה, וסבל מחבלות חמורות (פריקה בכתף, שבר ביד, מכה בראש). כעבור מספר שבועות, חבר קרוב של רז פנה אליו בהצעה, לנסוע יחד לכותל, במסגרת המרכז לצעירים "ילדי שגיאי ויעקב", הפועל באשדוד. הנסיעה הרוחנית, דברי התורה שנאמרו במהלך הנסיעה, וההתנהגות האצילית והחברית של החברה, ריגשו ביותר את נפש הנער, ומאותו היום החלה התפנית בחייו. "עד אותו יום מעולם לא התפללתי", מספר הרב חזן בהתרגשות, "נכנסתי למקום, ומשהו משך אותי פנימה, כי לא הייתה אווירה של לחץ, אף אחד לא ביקש ממני לעשות משהו שאני לא שלם איתו, לאט לאט התחזקתי, הכרתי את הרב אילן גוול, והוא הפך לאבי הרוחני".

פרפרים בבטן בנסיעה לשיבה

לאחר שנה של התחזקות וביולי יומי ב"ילדי שגיאי ויעקב", רז החליט שהוא רוצה ללמוד בישיבת "מחנה ישראל" בירושלים. "בדרך לירושלים", מספר הרב רז, "היו לי פרפרים בבטן. 'כיצד אצליח בלימודים הגבוהים בישיבה, בו בזמן שאיני יודע קרוא וכתוב כמו שצריך'. אבל כל הדרך חיזקתי את עצמי, שבעזרת השם אצליח. וקיבלתי החלטה נחושה,

שעת חינוך עם מנוחה פוקס

יועצת משפחתית וסופרת

ביחד

הדרכה להכריות וזוגיות נכונה, מאת הרב אבנר קוואס, מרצה בכיר ומומחה לזוגיות, וראש אירגון "ביתנו החדש" - חינוך לחיי משפחה. טל' 03-6522024

"עם ההוא/היא הייתי מצליח/ה יותר"

הבה נתעמק ונבחן את משמעות הקידושין הנערכים תחת החופה. חז"ל קבעו שנוסח האמירה של הקידושין בשעת החופה יהיה: "הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל". כל החתונה מבוססת על אמירת מילה אחת - "מקודשת". חתן שלא אמר מילה זו, נשאר רווק, "מקודשת" היא המילה שעליה כורתים את ברית הנישואין. אם תשאלו חתן שזה עתה קידש את כלתו, וייד מהבמה: "מה עשית על הבמה? ומה אמרת לאישתך?". הוא יענה: "קידשתי את אשתי, במילים: 'הרי את מקודשת לי'". נחזור ונשאל: "מה זה 'מקודשת'?". הוא יענה: "תשאל את הרב, הוא עוד לא הלך... אני לא רב...". מה קרה כאן? בחור שילם 100,000 ₪ לקייטרינג, הזמין את שלישיית 'הזמרים הצרודים', הפריח 1000 בלוניס ו-400 יוניס. הוא וכלתו ירדו בתוך כלוב מהתקרה, וכל זה כדי לקדש אותה. וכששואלים אותו: מה זה 'מקודשת'? הוא שולח אותנו לרב... אז על מה הוא חתם והתחייב בכתובה??? צריך לדעת, שתופעת הגירושין לא מתחילה ברבנות, אלא נעוצה בהבנת משמעות הקידושין. כשלא מבינים את משמעות המשפט 'הרי את מקודשת', אז קל לומר אחר כך: 'הרי את מגורשת'. תופעת הגירושין מתחילה בעצם מתחת לחופה. הקידושין דומים ליריית חץ, כל סטייה קלה מביאה לפספוס במטרה.

מהי אם כן המשמעות של 'לקדש אשה'? המשמעות של המילה 'מקודשת' היא 'מופרשת', 'מובדלת ומיוחדת לי, ואסורה על כל הגברים שבעולם'. אני שלך ואת שלי, כמו אדם וחיה בגן עדן. בגן עדן לא היו עוד גברים ולא היו עוד נשים, ולא היה מקום לתחרות ולהשוואות. מביחנתנו, יותר נשים ואין יותר גברים. רק כך נוכל להתאחד לגמרי, בצורה מושלמת. אם היינו מבינים, שאין איש אחר בעולם מלבד בעלי, ואין אישה אחרת בעולם מלבד אשתי, היינו מוכרחים להסתדר! סיפר לי עד ראייה שנכח בחופה בירושלים:

ישנו דבר אבסורדי במהלך החופה, שנובע מחוסר הבנת המושג 'מקודשת לי'. איך יתכן שמיד אחרי שהחתן אמר לכלתו: 'הרי את מופרשת, מובדלת ומיוחדת לי, ואסורה על כל הגברים שבעולם...' היא יורדת מהבמה ורוקדת עם מישהו אחר, וגם הוא רוקד עם מישהו אחרת? ליל הכלולות הוא כמו 'ט"ו-בשבת', כפי שנטענו את העץ, כך הוא יגדל... כשנטעים עץ בצורה עקומה הפירות יהיו בהתאם. אני בטוח, שאם היינו לומדים לפני החתונה, ומבינים לעומק את המושג - 'מקודשת' באופן שהסברנו, היינו מתנהגים אחרת בחתונות שלנו. "קדושה = איכות חיים".

מידע על הרצאות הרב, רכישת דיסקים והחוברת "ולחטונה" של כבוד הרב, באתר www.kavas.co.il

הוצאת עין הרע ופחדים

כל התורם 100 ש"ח להוצאת העלון, נערוך עבורו "הוצאת עין הרע ופחדים" על ידי רבנית צדיקה המיוחסת ל"בית יוסף".

צלצלו: 054-8486662

גברת מנוחה פוקס, פלום וכרכה!

יש לי ילד, כמעט בן 4. הוא גמול מילי 2.5, שנה אחת היה גמול מאד יפה, לא פיספס ככלל. ואני, אחרי שנה, הוא כל פעם מפספס. ירק קטניס. גס, בגן וגם כבית הוא לא הולך להתפנות. מסיבה אחת, שחלף לו על הזמן, הוא מעדיף לשחק בזמן הזה... ומה לא עוזר לו. מה לעשות? יש לציין, שלא אכפת לו להישאר ככה רטוב, אפילו יום פלם.

רות, נתניה

שלום וברכה!

ילד בן 4 שמפספס זה דבר שקורה. השאלה, איך אתם מגיבים, ומה אתם עושים כשהוא מפספס? מכיוון שאין לי כזו תשובה מכם, אתייעץ בדברי לשני מצבים: **במצב האחד** - בכל פעם שהילד מפספס, אתם מרבים לומר לו: "אסור!", אתה ילד טוב, אז למה אתה עושה?!", "תפסיקו, תקבל מתנה אם תצליח!". **במצב השני** - בכל פעם שהילד מפספס אתם כועסים, מענישים, צועקים ועוד.

הילד שלכם יודע מה הוא צריך לעשות בשביל שלא להרטיב. ואתם שואלים את עצמכם שאלה נכונה וחשובה: מדוע הוא ממשיך? הוא יודע שאסור, הוא יודע מה צריך לעשות, (עובדה שעשה זאת בעבר), הוא יודע שלא מרשים לו, ואולי אפילו מענישים אותו, כיצד בכל זאת הוא ממשיך?!

ילד ממשיך שוב ושוב, לא מכיוון שהוא לא יודע, גם לא בגלל שהוא עסוק. הוא ממשיך במעשיו, כי אנו, ההורים, כמו בובות על חוט, נמשכים אחריו ומופעלים על ידו. הילד שלכם יודע שאסור, אבל הוא מרוויח מהתנהגותו כלפיו דבר אחד משני דברים, או את שניהם יחד: הוא מרוויח הסברים, דיבורים ותוכחות. (ההורים קוראים לזה: "ללכת אתו בטובות"). ו/או אולי הוא מרוויח גם הרבה מאד עונשים, קיטורים והעלבות. (ההורים קוראים לזה: "ללכת אתו ברעות"). בקיצור, הוא מרוויח הרבה מאד התעסקות סביבו.

ילד שמרגיש (בתת מודע, ובלא רצון להרע), שהצליח להפעיל את הוריו,

ולגרום להם להסתכל עליו, להתייחס אליו ולהסתובב סביבו, ולא משנה אם בטוב או ברע, ימשיך גם הלאה. לכן, ככל שתצליחו שלא להתייחס למעשה שעשה כך יוטב.

מה לא לעשות? הפסיקו ברגע זה לכרכר סביבו. הסבירו לו פעם אחת ודי, שהדבר הזה בשליטתו, שאתם לא תתערבו, ושאתם סומכים עליו שהוא יעשה מה שצריך לעשות. אמרו לו, שאם הוא לא יעשה את הדבר כפי שצריך, אתם תעזרו לו להחליף את בגדיו אם יהיה צורך, כי אינכם כועסים עליו, אבל לא תזכירו לו עוד, כי הוא יודע לבד. ואכן מאותו רגע, הפסיקו לדבר, לשדל, להזכיר, לשים לב לכל פעם כזו, הפסיקו להתייחס לעניין.

ומה לעשות אם יפספס? להמשיך בסדר היום, כאילו כלום לא ארע. לאחר זמן מה (לפעמים קצר, לפעמים ארוך), תגלו פתאום שילדכם יודע יפה מאד מה לעשות. הוא לא שוכח, לא מרגיש שחבל לו על הזמן. הוא פשוט הולך לשירותים, ובזה נגמר הסיפור.

חשוב מאד! טרם תיגשו למהלך הזה, הוציאו מליבכם כל כעס עליו. ברגע שאתם חשים כעס כלפיו, הוא מרגיש זאת גם בלי שתאמרו לו וממשיך במעשיו. רק ברגע שלא יהיה לילד כל רווח פסיכולוגי מצד הוריו - הוא יפסיק. יהיה יבש בבית, וגם יחזור יבש מהגן.

מס' הטלפון לשאלותיכם: 02-5712-111, ומס' הפקס 02-5712-112. אני אענה על שאלותיכם על גבי העלון, או לפחות אצור קשר עמכם כדי לכוון אתכם למטרה.

הצלחה רבה, מנוחה פוקס

פדיון נפש על פי הקבלה

עם כוונות הרש"ש זצ"ל על ידי רב מקובל מומלץ על ידי כל גדולי הרבנים והמקובלים

לרפואה, למציאת הזיווג, לפרנסה, לזרע של קיימא, להצלחה, לשלום בית, וכו'.

כל כספי הפדיון קודש להוצאת העלון

צלצלו 054-8486662

המקובל האלקי הרב בניהו שמואלי שליט"א, ראש ישיבת המקובלים "נהר שלום" כותב בהמלצתו לעמותת "אור עליון": "מצוה גדולה מאוד לעזור להם, וזכות הזאת תעמוד לכם בכל העניינים וחיים טובים, אמן".

אנו זקוקים לתרומות רבות! ניתן להפקיד בבנק הדואר, מס' חשבון 8362846, עבור עמותת "אור עליון".

דרוש תורם להוצאת עלון "אור עליון" חודש תמוז תשע"ד בסך אלף ש"ח

- בכל חודש לומדים ומתחזקים מהעלון מועל לעשרת אלפים קוראים.
- בעקבות הקריאה בעלון מאות אנשים ונשים חילונים מתקרבים לבורא.
- עשרות משפחות מכירות את השבת במסגרת פרויקט "עונג שבת"

כל הזכויות הנ"ל בחודש זה יוקפו לזכותכם. כמו כן, העלון כולו יוקדש להצלחת התורם ו/או לעילוי נשמת יקר/כם. (הזכות ביד התורם, להנצחת הנפטר בכתיבת קורות חייו ופרסום תמונתו)

צלצלו 054-8486661
(אחרי השעה 16:00)

רפואת הגוף והנפש בחסדים מגולים **לברכה בת ידידה רואז**

לעילוי נשמת **ישראל בן ברכה ומאיר משמור** נלב"ע ט' תמוז תשע"ג ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת **עמיחי משה בן דינה** ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת **פליקס סעדני בן רחל שמחה אלין סימה בת אסתר** ת.נ.צ.ב.ה.